

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Mieczysław Marian

Nazwisko: Kawalec

Miejsce urodzenia: Trzciana

Data urodzenia: 05-07-1916

Imię ojca: Stanisław

Imię matki: Zofia

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Materiały śledcze i operacyjne WUBP w Krakowie w sprawie członków kierownictwa OP WiN. Podczas operacji Wydz. III WUBP w Krakowie 02.10.1947 zatrzymano Komendanta OP WiN Franciszka Błażeja. Przesłuchiwany ujawnił m.in. strukturę Okręgu Krakowskiego WiN. W następstwie tego i prowadzonych działań operacyjnych UB rozpoczął aresztowania członków OP WiN, a następnie kierownictwa IV Zarządu WiN. W wyniku działań agenta UB Stefana Sieńki, formalnie podwładnego Mieczysława Kawalca w sieci wywiadowczej WiN został on zatrzymany przez UB 01.02.1948 w Poroninie, a następnie zatrzymano jego najbliższych współpracowników - Zbigniewa Bernatowicza szefa łączności wraz z łączniczką ps. "Zakopiańska". Po pierwszych przesłuchaniach w WUBP w Krakowie przewieziony do dalszego śledztwa w Dep. III MBP w Warszawie. Po realizacji procesowej sprawy akta śledcze wraz z częścią dokumentacji operacyjnej złożono w 1955 roku w archiwum WUdsBP w Krakowie. W 1968 roku przesygnowano do nr 659/III-gr.

Akta o sygn. IPN Kr 07/558 t. 1-5 (659/III-gr.) oraz mikrofilm o sygn. IPN Kr 0193/2/J (659/3).

Akta Departamentu Śledczego MBP w sprawie IV ZG WiN. Po zatrzymaniu kierownictwa IV ZG WiN jesienią 1947 Mieczysław Kawalec uniknął aresztowania i ukrywał się prowadząc nadal działalność dzięki swoim łączniczkom i współpracownikom jak Zbigniew Bernatowicz. Wśród jego najbliższych współpracowników był również Stefan Sieńko ps. "Wiktor" szef "Biura Studiów" WiN, który prowadził prowokacyjną działalność na rzecz UB wśród pozostających na wolności członków kierownictwa i sieci łączności organizacji i w okresie styczeń-luty 1948 MBP mając już wiedzę o personaliach i systemie łączności przeprowadziło zatrzymanie. Mieczysław Kawalec został zatrzymany 01.02.1948 w Poroninie. Przewieziony do WUBP w Krakowie i poddany wstępnym przesłuchaniom. Następnie przekazany 03.02.1948 do MBP, gdzie poddano go intensywnemu śledztwu. Osadzony w więzieniu na Mokotowie. Areszt tymczasowy decyzją prokuratora NPW Maksymiliana Lityńskiego (właśc. Maksymilian Lifsches) od 07.02.1948. Akt oskarżenia sporządzono 04.07.1950 w Dep. Śledczym MBP, zatwierdzony przez Józefa Różańskiego (vel. Goldberg). Oskarżony z art. 86 par. 1 i 2 KKWP, art. 27 KKWP, art. 6 dekretu z 13.06.1946, art. 3 i 4 dekretu PKWN z 30.10.1944 o działalność i pełnienie funkcji kierowniczych w WiN, w tym jako kierownik Wydziału Informacyjnego krypt. "Instytut Bakteriologiczny" przy KG WiN. Sprawę wraz z aktem oskarżenia przekazano z MBP i NPW 25.09.1950 do WSR w Warszawie. Materiały po realizacji procesowej złożono w archiwum MBP pod sygn. 1140/Śl. W 1971 roku przesygnowano do nr 1140/III. Zmikrofilmowano w 1977 roku pod sygn. 599/3.

Akta o sygn. IPN BU 0259/39 t. 1-10 (1140/III) oraz mikrofilm IPN BU 01236/286 (599/3).

Materiały śledcze WUBP w Rzeszowie w sprawie Mieczysława Kawalca. W grudniu 1947 MBP przesało do WUBP w Rzeszowie szczegółowe dane wraz z jego fotografią w celu ułatwienia poszukiwań poszukiwań i pomocy w śledztwie. W aktach zeznania Mieczysława Kawalca uzyskane podczas śledztwa w MBP przekazane do Rzeszowa, w celu kontynuowania działań operacyjnych i prowadzenia śledztw poprzez ustalanie osób z Inspektoratu AK Rzeszów i WiN na tym terenie.

Akta o sygn. IPN Rz 037/4 (1489/III).

Materiały operacyjne Wydziału III WUBP we Wrocławiu i Dep. III MBP w sprawie rozpracowania członków WiN na terenie woj. wrocławskiego. Wraz z rozszerzającym się od października 1947 rozpracowaniem przez UB struktur IV Zarządu WiN, na podstawie informacji agenturalnych oraz zeznań wcześniej aresztowanych członków od grudnia 1947 Mieczysław Kawalec vel. Lipiński był poszukiwany przez MBP na Dolnym Śląsku. Przy pomocy oddelegowanych funkcjonariuszy MBP i WUBP we Wrocławiu ustalano możliwe miejsca pobytu na tym terenie. Sprawę zakończono wobec nie ustalenia pobytu na tym terenie i w międzyczasie jego aresztowania.

Akta o sygn. IPN Wr 024/63, t. 4 (314/II).

Sprawa przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Warszawie przeciwko członkom kierownictwa IV Zarządu WiN w tym Mieczysławowi Kawalcowi. Osadzony podczas śledztwa w więzieniu mokotowskim od lutego 1948. Poddany brutalnemu śledztwu. Po zakończonym śledztwie NPW w Warszawie przesłała sprawę wraz z aktem oskarżenia do WSR 26.09.1950. Rozprawa rozpoczęła się 05.10.1950. Wyrokiem z 14.10.1950 skazany z art. 86 par. 1 i 2 KKWP, art. 27 KKWP, art. 7 dekretu z 13.06.1946, i art. 3 dekretu PKWN z 30.10.1944 na karę śmierci oraz przepadek mienia. NSW w Warszawie na posiedzeniu 16.12.1950 oddalił skargę rewizyjną. Bierut decyzją z 20.02.1951 nie skorzystał z prawa łaski. Stracony w więzieniu na Mokotowie 01.03.1951, przez pluton egzekucyjny pod dowództwem Aleksandra Dreja.

Akta o sygn. IPN BU 944/39-69 (Sr 1099/50).

Sprawa agenturalnego rozpracowania krypt. "Cezary". Dokumentacja działań operacyjnych MBP poprzez utworzenie kontrolowanego przez organy bezpieczeństwa tzw. V Zarządu WiN. W aktach zeznania z listopada 1950 osadzonego w więzieniu na Mokotowie Mieczysława Kawalca, oczekującego na wykonanie kary śmierci. MBP przy pomocy zeznań osadzonych oraz poprzez agenturę tworząca V Zarząd WiN jak Stefan Sieńko ps. "Wiktor", "Maciej" zbierało dane na temat pozostających na wolności osób działających w WiN przed rokiem 1948 oraz wciągało do prowokacyjnych struktur kolejne osoby wrogo ustosunkowane do władzy komunistycznej. Poprzez przesłuchiwanie m.in. Mieczysława Kawalca, uzyskiwano dane i zabezpieczano operacyjnie osoby mające wiedzę o konspiracji WiN-owskiej (poprzez ich zatrzymania), znające Sieńkę z konspiracji, a które mogły by doprowadzić do dekonspiracji kierującej prowokacyjnymi strukturami V Zarządu agentury.

Akta o sygn. IPN BU 0192/590 t. 185 (22220/II).

Kwestionariusze osobowe członków organizacji antykomunistycznych sporządzone w Wydziale II Biura "C" MSW w Warszawie w 1975 roku. W aktach kwestionariusz dot. Mieczysława Kawalca ps. "Iza" szefa wywiadu KG WiN.

Akta o sygn. IPN BU 0423/7102.

Wyciągi z dokumentów WiN z archiwum Mieczysława Kawalca ps. "Iza" sporządzone przez Dep. III MBP do celów śledczych i operacyjnych. Dokumenty wywiadowcze WiN z 1946 roku - sprawozdania, wyciągi, wykazy, informacje z terenu, materiały z działalności propagandowej i wywiadowczej.

Akta o sygn. IPN BU 1568/14 (WiN 14).

Dokumenty z archiwum WiN przejęte przez Dep. III MBP. Raport sporządzony przez Mieczysława Kawalca dla kierownictwa WiN w marcu 1947 dotyczący sytuacji międzynarodowej, polityki USA, Wielkiej Brytanii, oraz ZSRR. W aktach m.in. ponadczasowa, analiza polityki sowieckiej Rosji, wykazująca przewagi tego państwa w polityce zagranicznej i działalności wywiadowczej w stosunku do państw Europy Zachodniej i USA, wskazująca na negatywne aspekty położenia geopolitycznego Polski w ówczesnym układzie geopolitycznym, słabość elit emigracyjnych, i możliwe działania w kierunku niwelowania niekorzystnych czynników.

Akta o sygn. IPN BU 1568/87 (WiN 87).

Charakterystyka faktologii Nr 3 sporządzona w latach 1977-1978 w Wydziale "C" KWMO w Rzeszowie dot. Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość Okręg Rzeszów (WiN), pod dowództwem Adama Lazarowicza ps. "Klamra". Mieczysław Kawalec ps. "Żbik", "Witkowski", "Iza", "Broniek" figuruje w charakterystyce jako Zastępca Komendanta Obwodu AK na powiat Rzeszów w okresie 1944-45, następnie komendant i szef struktur DSZ i NIE. W 1945 roku Kierownik rady WiN Rzeszów, i szef wywiadu. Od 1946 roku przeniesiony do działania w strukturze OP WIN w Krakowie.

Akta o sygn. IPN Rz 05/5 (CHF-3).

Charakterystyka nr 200 sporządzona w latach 1985-1986 w Wydziale "C" WUSW w Krakowie dot. organizacji "Wolność i Niezawisłość" (WiN) Okręg Krakowski, działającej na terenie województwa krakowskiego w okresie od września 1945 do października 1947. Do zbiorczego opracowania dołączono kwestionariusze osobowe członków organizacji, prasę konspiracyjną WiN, dokumenty programowe i informacje o działalności WiN. Mieczysław Kawalec ps. "Iza", "Witkowski", "Żbik", "Psarski" figuruje w charakterystyce jako oficer Inspektoratu Rzeszów AK w okresie okupacji, w styczniu 1945 Komendant Obwodu Rzeszów. Od 1945 roku organizator wywiadu Obszaru Południowego WiN krypt. "Stomil". W okresie 1946-47 szef wywiadu OP i IV Zarządu WIN krypt. "Iskra", po aresztowaniu Łukasza Ciepłińskiego w okresie listopad 1947 do 01.02.1948 pełnił obowiązki ostatniego prezesa IV ZG WiN.

Akta o sygn. IPN Kr 074/199 t. 1-8 (200/X).